

Preek over Filippenzen 2:12-13

- Schildwolde, 30 augustus 2020
- Kees van Dusseldorp

Thema: Wat doet God en wat doe jij?

votum en groet

Psalm 24:1,5

wetslezing

Gezang 238 (GK17) Ik bouw op U

lezen doopformulier 3 (p.676)

bediening doop

Gezang 416:1,2,4 (LB13): Ga met God en Hij zal met u zijn

gebed

lezen: Filippenzen 2:12-30

Psalm 23b: De Heer is mijn herder!

preek Filippenzen 2:12b-13

Psalm 89:1,2,6

gebed

collecte

Opwekking 710: Zegen mij

zegen

Gemeente van Jezus Christus,

'Een beetje van Maggi en een beetje van jezelf'. Die reclamekreet loopt al tien jaar. Met TV-spotjes waarin de grootste keukenkluns een heerlijke maaltijd op tafel weet te toveren. Dat beetje van jezelf – dat is prettig om te horen. Jij hebt toch maar de gebruiksaanwijzing op de verpakking netjes gevolgd. Jij komt aanzetten met die heerlijke preischotel. Jij krijgt de credits. Een beetje van jezelf. En een beetje veel van Maggi.

'Een beetje van God en een beetje van mezelf'. Dat lijkt bij veel mensen de beleving van het geloof te zijn.

God heeft natuurlijk zijn Zoon gegeven. Maar ik moet zelf uitmaken hoe belangrijk ik dat vind. Zolang ik daar nog niet helemaal van overtuigd ben...

God heeft natuurlijk zijn wet gegeven. Maar ik wil wel zelf uitzoeken of ik het ermee eens ben en hoe ik dat toepas. En als het mij beter lijkt om het anders te doen...

God heeft natuurlijk de Bijbel gegeven. Maar ik wil zelf beslissen of en wat ik daarin lees, hoe ik het uitleg en wat ik er zelf van vind...

God heeft mooie beloften gegeven. Dat Hij voor me zal zorgen enzo. Maar ik moet wel zelf wel keuzes maken in mijn leven om het mooi te maken en goed te houden...

'Een beetje van God en een beetje van mezelf'.

Zo'n gevoel kun je gemakkelijk ontwikkelen. Is dit ook niet de praktijk van hoe het gaat? God is er wel, maar voor je gevoel niet heel actief aanwezig. Jij moet zelf aan de bak. God is wel bezig in de wereld, maar vooral op de achtergrond. Wat mensen kunnen en wat mensen doen is veel beslissender voor hoe het gaat. Zo kun je dat ervaren.

Als je daarin meegaat, kom je uit bij een half-half geloof. 'Ik doe mijn best en God doet de rest'. Hij kent mijn goede bedoelingen, ook als het in de praktijk niet altijd lukt om vriendelijk en liefdevol te reageren. Als ik fouten maak, begrijpt God dat wel en vergeeft Hij het wel. Hij houdt toch van mij! Als ik op dit moment niet zoveel met het geloof kan en er niet zoveel mee doe, dan heeft God daar vast wel geduld mee. Hij heeft mij toch zelf gemaakt! 'Ik doe mijn best en God doet de rest'.

Een beetje van God en een beetje van mezelf. Dit Maggi-geloof lijkt heel veel ruimte te geven. Maar uiteindelijk zit er geen kraak of smaak aan. Je hoeft niets en je moet niets. Het klinkt heel redelijk. Maar het brengt niets. Geen wijsheid, geen kracht, geen liefde, geen blijdschap. Geen redding.

**

Hoe anders klinkt de oproep van Paulus: 'blijf je inspannen voor je redding'. Dat is echt een andere toonsoort. Er zit veel meer lading op. Het gaat om je redding. Het vraagt inspanning. Het is een toonsoort die voortdurend terugkomt in zijn brieven. Als hij over zichzelf spreekt: Wat zijn drijfveer is om rond te trekken en overal het evangelie te brengen: het gaat om je redding! Geloof in Jezus Christus. Vecht ervoor om bij Hem te blijven.

Het is de toonsoort die de Heer Jezus ook zelf gebruikte: 'Bekeer je, want het Koninkrijk komt eraan'. Alles wat Jezus had en wist, zette Hij in om mensen wakker te schudden, om mensen tot Godsbesef te brengen, om gemakzucht en hoogmoed te ontmaskeren en om hen die op de knieën gingen, vergeving te schenken en de vrede met God.

‘Blijf u inspannen voor uw redding’, schrijft de apostel. ‘Werk aan je zaligheid’ vertaalt de Herziene Statenvertaling. ‘Blijf steeds je best doen om gered te worden’ staat in de Bijbel in Gewone Taal. Je redding? Je zaligheid? Ja, op dat niveau ligt het. Geloven is maar niet een levensovertuiging. Of een levensverzekering. Dopen niet alleen een mooi ritueel bij het begin van een nieuw mensenleven. Er vallen grote woorden. Het gaat over dood en leven. Over gered worden of onder het oordeel blijven. Over God liefhebben, vertrouwen en gehoorzamen met heel ons hart, heel onze ziel, heel ons verstand en al onze krachten. Dat is nogal wat! Daar heb je wel wat werk voor te verzetten. Dit is de opdracht die in de doop ligt. Naar deze twee kleine kinderen die bij het opgroeien gaan leren wat het betekent. Maar ook naar jou en mij, als je zelf gedoopt bent of als je getuige van deze doop bent. In je leven gaat de toonsoort van de redding klinken. Met de opdracht daaraan te werken. Je ervoor in te spannen. Ervoor te vechten.

**

Ja maar, mijn redding kan ik toch niet zelf regelen? Ik kan toch niet zelf mijn zaligheid verdienen? Ik kan dat plekje in de hemel toch niet zelf veilig stellen? Door heel christelijk te leven, door veel aan het geloof te doen? Paulus zegt toch ook dat God alles in ons moet doen? Zowel het willen als het handelen? Ik kan mijzelf toch niet redden? Ik kan niet eens mijn best doen, als God niet in mijn hart legt dat ik wil geloven.

Het lijkt erop als Paulus zichzelf tegenspreekt. Eerst legt hij alles bij de mens: blijf je inspannen voor je redding. En dan legt hij alles bij God: God zorgt ervoor dat we willen en kunnen geloven. Wij zeggen dan: dat kan niet kloppen. Wie is er nu verantwoordelijk voor het geloof: ik of God? Als het bij God vandaan moet komen, kan het niet mijn verantwoordelijkheid zijn. En als ik de opdracht krijg om te geloven, ben ik zelf aansprakelijk hoe ik daarop reageer. Als jij mij de opdracht geeft om je auto te wassen, dan kun je dat beargumenteren, je kunt druk op me uitoefenen, of me verleiden met een mooie beloning. Maar je kunt bij mij niet op de knop drukken dat ik het ga doen. Ik ben geen robot: ik heb een eigen wil en een eigen afweging. Maar bij God lijkt dat anders te liggen. Aan de ene kant spreekt Hij me aan op mijn verantwoordelijkheid. Aan de andere kant moet Hij ervoor zorgen dat ik het wil.

Misschien is dit wel het probleem onder het Maggi-geloof: een beetje van God en een beetje van mezelf. Met als gevolg dat het niets meer uitmaakt. Het wordt mede veroorzaakt door het gevoel dat je geen echte verantwoordelijkheid hebt. Dat je als het erop aankomt geen keuze hebt, maar dat het voor je beslist is. Dat het niet zoveel uitmaakt. God regelt het toch wel, ook als ik fouten maak of een tijd niets aan het geloof doe. Hij vangt het wel op. Ik ben toch maar een mens.

Weet je, het probleem is dat je hier je menselijke logica wilt gebruiken. Dan kan er maar één verantwoordelijk zijn voor mijn geloof: of ik of God. Maar het gaat hier over God. Bij Hem schiet onze menselijke logica tekort. ‘Leef in diep ontzag voor God’, schrijft Paulus. Het helpt om even te stoppen met redeneren en je te richten op God zelf. Dat diepe besef dat er een God is, dat Hij rechtvaardig is, genadig, machtig, liefdevol, heilig en trouw. Dat Hij de Schepper is, die zich niet neerlegt bij het kwaad in zijn schepping, maar eens alles komt zuiveren en rechtzetten. Dat Hij de Schepper is van mensen en zoveel van hen houdt, dat Hij zijn Zoon gegeven heeft om te voorkomen dat iedereen verloren gaat.

Focus je op die God! Met eerbied en ontzag. Luister naar zijn Zoon! Geraakt door de waarheid en de liefde die Hij laat zien. Dan komt er een vuur in je leven. Een drive. Om je aan Jezus te verbinden. Om God te dienen. Om als kind van God te leven. Dan raak je de gemakzucht kwijt alsof het niet uitmaakt wat je doet. Dan raak je het gevoel kwijt dat God op afstand is en niets lijkt te doen. Dan geef je ruimte aan de kracht van de Heilige Geest, die met jou en in jou aan het werk is om je het echte leven te leren kennen. Dan ga je er werk van maken om heel dichtbij Jezus Christus te komen en te blijven. Vanwege de wijsheid en de liefde, de vrijheid en de rust, de blijdschap en de hoop die altijd om hem heen hangen.

**

Wat ik hier schets, is precies de beweging die Paulus oproept. Blijf je inspannen voor je redding, vanuit diep ontzag voor God, die het begin en het einde is, ook van wat jij wilt en doet. Maak werk van je redding door het goede nieuws echt vast te houden. Door als christen te leven, zonder mopperen en tegenspreken. Je levensstijl maakt deel uit van je redding. Hoe je omgaat met elkaar en met jezelf, met alcohol, met seksualiteit, met de overheid, met werk. Je redding is een compleet verhaal. Niet alleen je ziel. Het gaat om je hoofd en je hart, je handen en je voeten. Een nieuw mens ben je en word je. Maak daar werk van. Ook als je zelf iets anders bedacht had. Of andere dingen aantrekkelijk vond. Of te maken krijgt met tegenwerking of tegenwind. Als je merkt dat je motivatie afneemt, dat je de neiging hebt om te mopperen, dat kleinigheden je irriteren of dat je steeds weer de discussie aangaat, maak dan tijd om je weer op God te concentreren. Zodat je groeit in ontzag voor Hem en je weer beseft hoe groot zijn genade is.

‘Schitterende sterren in een donkere lucht’ zo wordt een mens die zich inzet voor zijn of haar redding. Dat is het beeld dat Paulus gebruikt. Gods kinderen vallen op door zuiverheid en smetteloosheid. Wat geen mens van zichzelf is, begint bij Gods kinderen tot bloei te komen. Belangeloze liefde. Trouw ook als het tegenzit. Hulpvaardig ook naar mensen die niets terug kunnen doen. Vriendelijk, ook voor wie stug en chagrijnig is. Zo’n uitstraling ontstaat niet met een Maggi-geloof: ‘Een beetje van God en een beetje van mijzelf. Ik doe mijn best en God doet de rest.’ Zo’n geloof doet niets. Een ster in de wereld word je door een Christus-geloof. Ontzag voor God en liefde voor de Heer. Zo’n geloof brengt smaak en kraak aan het leven. Het geeft licht in een donkere wereld.

Jullie willen niets liever dan dat jullie kinderen gelukkig worden. Dat ze zich ontwikkelen tot goede mensen, die anderen tot zegen zijn. Dat ze liefde leren kennen en leren bewaren, ook als de omstandigheden in de wereld donker en dreigend zijn. Het zijn allemaal kwaliteiten die met God te maken hebben: geluk, zegen, liefde. Het beste wat je je kinderen kunt geven, is dat ze God leren kennen. Dat ze respect en liefde voor God leren en vandaaruit zichzelf leren aanvaarden en anderen leren liefhebben. De beste manier om dat bij hen te bevorderen is door zelf aan het werk te blijven met je redding. Door je liefde voor de Heer Jezus Christus. En van daaruit je liefde voor je kinderen en voor anderen. Dat jullie dat willen blijkt uit het feit dat je je kind hier ten doop hebt gehouden. De naam van hun Redder gaat met hen mee. Ze zijn aan Hem gewijd. Net als jullie. Net als jij thuis. Werk aan je zaligheid vanuit ontzag voor God en vertrouwen in de Heer.

Amen